

[Udenrigsministeren]

færdige med en sprængningsserie og vidste, at amerikanerne ikke var færdige med deres, har benyttet lejligheden til at lave et smart propagandatræk, og det er da at tale om noget helt andet. Hvis vi begynder at hoppe på den slags limpinde, kommer vi jo væk fra sporet.

Skal vi nu ikke hellere finde ud af, hvad vi kan enes om her? Det, vi kan enes om, og som vi jo har fået konstateret for nylig at der er et meget stort flertal for her i folketings-salen, er, at vi ønsker et stop for prøvesprængninger. Det er det, der er sagen, så lad dog være med al den anden udenomssnak!

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1034

2) Til forsvarsministeren af:

Albrechtsen (VS):

»På hvilken måde har regeringen gjort de øvrige NATO-lande opmærksomme på den klare danske modstand mod de nye kemiske våben, og hvordan vil dette konkret udmøntes i et eventuelt mandat til Danmarks NATO-ambassadør?«

Skriftlig begrundelse

Der er opstået risiko for, at NATO-ambassadørerne træffer beslutning om USAs plan om en ny generation af kemiske våben til brug i Vesteuropa. VS har fra udenrigsministeriet fået oplyst, at NATO-ambassadørmødet ikke finder sted den 28. eller 29. april, men der er jo hyppige ambassadørmøder, og derfor er faren ingenlunde drevet over.

Det er jo nødvendigt, at mindst ét land modsætter sig beslutning i NATO, og det er ikke mindst nødvendigt, at det hindres, at der sker en godkendelse af styrkemålsplaner for kemiske våben på ambassadørniveau, planer, som udenrigsministrene så på mødet i maj kun vil blive bedt om at »notere sig«.

Dette skulle heller ikke kunne ske, for ministeren oplyste i folketingets spørgetid den 2. april 1986 i et svar til hr. Albrechtsen (VS), at regeringen endnu en gang »vil gøre vore allierede opmærksomme på den danske politik på det område og på, at Danmark ikke kan støtte en amerikansk produktion af kemiske våben«.

Denne henvendelse til de øvrige lande må formentlig for længst have fundet sted, ellers må den være lige på trapperne, og det er jo helt afgørende, for dermed gøres det klart over for USA, at der er i hvert fald ét NATO-land, der tager klart og utvetydigt afstand fra dette projekt.

Ifølge Information den 28. april 1986 har Danmarks NATO-ambassadør endnu ikke fået nogen instruks i sagen, men det må jo være klart, at den må indeholde dette klare nej.

Albrechtsen (VS):

Denne sag drejer sig om kemiske våben, men så sandelig også om demokrati eller snarere mangel på demokrati, for ikke alene er det jo en plan om kemiske våben, der er helt uacceptabel, men det gælder også den procedure, som man har valgt ved at lade ambassadørerne træffe beslutning og derefter lade ministrene vaske deres hænder. Det er jo både ansvarsforflygtigelse og en fjernelse af f.eks. muligheder for ordentlig parlamentarisk kontrol med beslutningsprocessen.

Derfor håber jeg, at ministeren i dag kan love os, at Danmarks NATO-ambassadør vil få den instruks, at Danmark klart modsætter sig, at der på ambassadørplan træffes beslutninger overhovedet eller godkendes planer om så vidtgående og folkeretskrænkende skridt som kemiske våben, at sådanne planer, hvis de ønskes vedtaget, skal forelægges for NATO-rådet, at beslutningerne her skal træffes med enstemmighed, og at Danmark derfor naturligvis vil blokere en sådan beslutning.

Forsvarsministeren (Engell):

I de instanser, som i henhold til normal praksis forbereder fremlæggelsen af alliancens styrkemål, har man fra dansk side redegjort for den danske holdning til de kemiske våben, der, sådan som både udenrigsministeren og jeg selv allerede flere gange har understreget her i salen, indebærer, at der ikke fra dansk side kan gives støtte til en amerikansk produktion af kemiske våben.

Det møde i NATO, hvor styrkemålene skal godkendes, er et møde i næste uge i forsvarsplanlægningskomiteen på ambassadørniveau, hvor ambassadørerne naturligvis handler på deres regeringers vegne. Det er